

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

ÁZ ÉRTÉKESEB CZIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Határozott hasznosított garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Waltischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyilvántartás

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

A diplomaták és katonák.

Kolozsvár, 1877. aug. 23.

Mi arról vagyunk meggyőződve, miszerint valamely állam külügyei csak akkor vezethetnek helyes irányban, ha diplomatái ovatosak, de nem szőrszálhasogatók, katonái notabilitásai pedig elszántak, a nélkül hogy provokálók lennének.

El lehet mondani, hogy ott, a hol a diplomácia teendőit bevégezte, ott kezdődik a hadsereg akciója.

Ezen szempontból kiindulva vesszük mi bírálatt alá az osztrák-magyar magatartást a keleti kérdésben.

Mi eddigelő nem követünk támadó politikát, de nem is vonultunk vissza érdekeink oltalmazása elől; mindent elkövetünk egy európai conflagratio kikérthetésére, de a nélkül, hogy lármát ütöttünk volna, s a nem hajtott esélyekre is rendre csak készültünk.

A konstantinápolyi conferentia alkalmával monarchiánk békés hajlamainak oly határozott kifejezést adott, a milyent csak adhatott, a nélkül, hogy érdekeinket kockáztatta vagy tekintélyünket aláasta volna.

Azonban minden igyekezetünk füstbe ment az orosz diplomácia konok magatartása miatt, s ennek következtében kitört az orosz-török háború.

A diplomácia azonban ennek dacára sem szűnt meg mindent megtenni a háború localizálására, sőt még ma is egész erejét megfeszíti, hogy ha még lehetséges, egy a jelenleginél is válságosabb európai rázkodást ki-kerültesse.

Azonban, miután az orosz részről fellélt a tulságos követelések következtében Törökország is kénytelen a védelmi harcot utolsó végeletekig folytatni, most már alig remélhető további bonyodalmak és vérontás nélkül a keleti kérdésnek Európa érdekeivel megegyező elintéztetése.

Ezekből kiindulva tartottuk mi helyesnek monarchiánk eddig követett külügyi politikáját s ezutánra nézve sem ajánlanók a támadó politikát, s megelégednünk, ha érdekeinket óhajtott sikerrel tudnók átvezetni a folyamatban lévő európai válságon.

Még ma sem mernők megjósolni, hogy ha hamarjában nem köttetik béke Orosz- és Törökország közt, hová fejlődnek a dolgok, s éppen ezért nem is kísértjük meg külügyeink vezetését részletes bírálatt alá venni, annyival kevésbbé, mert erre nem vagyunk kellően felvilágosítva az illető kabinetek valódi céljairól.

Azt pedig a leghelytelenebbnek tartjuk, a mit mostanság, különösen a magyar ellenzéki lapok követnek, a midőn csak azért, hogy

Andrássyt meg Tiszát gyanusíthassák, mindkettőjük ellen támadólag lépnek fel s gyanusítják őket, a nélkül, hogy valami pozitívumot ajánlanának.

Károsnak tartjuk mi ezen eljárást, főleg azért, mert a magyar pártok közt létező szakadást a világ előtt is dobra üti, s pedig megmondta volt Andrássy gr. egy alkalommal, miszerint verébet dobbal nem fogunk.

Mi óhajtuk ugyan, hogy a diplomáciának sikerüljön az európai béke helyreállítása a nélkül, hogy a több véráldozatba kerüljön; de ha ez még nem történhetne, ám jöjjen a minnek jönni kell, s mi hisszük, hogy a magyar diplomaták, kik elejétől fogva kellő ovatosságot tanusítottak, valamint a monarchiánk lakó honpolgárok is, egész elszántasággal fogják megvédeni a monarchia, különösen pedig Magyarország területi épségét és alkotmányos szabadságát.

— **A belügyminiszterium** a közös hadügyminiszteriummal egyetértve aug. 12-ki leiratában elrendelte, hogy mozgósítás esetén mindazon szolgabírói segédhivataltok és közszolgák jegyző, a kinek hivatalban maradása a mozgósítás erőlyes keresztül viteléhez nem multhatatlanul szükséges, a mozgósítás napjától számitva tizenöt nap alatt ezrednél megjelenjenek. A törvényhatóságok a nélkülözhetlen tisztviselőkről kimutatást készíteni s ezt a belügyminiszterhez felterjeszteni kötelesek.

— **A lengyel felirat.** Lembergi hírek valóságnak jelzik, hogy egészen szüntelen, nagy általánosságban tartott felirat fog elfogadattatni, dacára hogy Galiczia minden részéből nagy számú kérvény érkezik a tartománygyűléshez, kérve, hogy a feliratban oroszellenes passzusok vettessenek be. Eire nézve így ír a „Dziennik Polski”: Na gyon sajátosságát képet nyújt most a galicizai tartománygyűlés. Ugyanis annak kisebbsége képviseli tényleg a lengyel nép nagy többségét, mely nem csak Galicziában, de Orosz- és Poroszországban is sárogrva kíváná, hogy a galicizai tartománygyűlés világosan és az egész művelt világ által érthető nyelven beszéljen.

A kisebbségnek ellenjavaslata, ha elvettetik is, annak bizonyosságán fog szolgálni, hogy a galicizai tartománygyűlésben, melyről az mondatott, hogy az utóbbi választások által kiválóan lengyel alakulatot nyert, még csak egy maroknyi lengyel találattat, kiknek volt bátorsága Európa előtt leálczálni Oroszországot. A gyalázat és botrány, mely az ellenjavaslat elvetéséből kell hogy származzék, szálljon a tartománygyűlés többségére. E többség tagjainak nevei nem fognak feledésbe menni ép úgy, mint azoké, kik a lengyel országgyűlésen szavazataikkal megpecsételték Lengyelország felosztását.

Igy nyilatkozik a „Gaz. Narodova” is.

tartotta volna: lepke módra futni minden női öltöny suhogása után. Láta maga körül föl- és eltűnni a különböző nő-alakokat, talán utána is nézett némelyiknek, de szívet még eddig egy sem hozta sebesebb mozgásba s eszméit nem zavarta ki rendes kerekvágásukból.

Pedig nem mernők állítani: hogy nem gondolkodott — s pedig elég gyakran — a szerelem és családi élet boldogsága fölül. Csak hogy e tekintetben kissé fatalista volt. Szentül meg volt győződve a fölül: hogy ha létezik a földön oly női lény, ki hivatva van arra, hogy az ő keble eszményképévé váljék — avval ő, akarna nem akarva is, találkozni fog. Hol, miképen? — erről még sejtelve sem volt, de bizonyosan hitte: hogy így fog történni.

Azt ki nem kerülhet: hogy néha-néha tanuja ne legyen a férfiak beszélgetéseinek, midőn azok a hölgy-világ kitűnősegei fölött tartottak szemlést.

Megtudta ezekből: hogy közönségesen Vármezey Adrienne-t tartják a főváros legszebb és legbüszkébb leányának. Láta: hány férfi-aszem vadult el, hány férfi-szív vesztette el nyugalmát, önuralmát, az ő körbeliek közül is, kik elég merészek vagy szerencsésülének valának: e magasn ragyogó csillag fényébe meríteni sörvágó tekintetüket. S míg ezek részvétét nyerték meg: szívben bizonyos ellenszenvet kezdett érezni az iránt, ki mindennek, bár talán akaratlan okozója volt, s egyáltalában semmi vágyat nem érzett, szíriolszínre megismerkedni a veszedelmes tündérről.

Mert az ifjú férfi személyesen nem ismerte Adrienne comlesset. Évekkel azelőtt látta egyszer futólag, mint kis gyermeket. Azóta soha. Akkor különbség létezett az időben és térben, melyben a

— **Midhat pasa levele.** Midhat pasa a „Journal des Debats” szerkesztőjéhez levelet intézett, melyből kiemeljük a következőket:

Némely lapok nem szűnnek meg nekem egy bizalmas missiót tulajdonítani, dacára a konstantinápolyi lapokban megjelent demantiknek. Ezen állhatatossággal szemben s hogy megtartsam személyes jellegét azon nyilatkozatnak, melyeket érintkezésemben tehetek: kijelentem, hogy a szultán ő felsége sem bizalmas, sem hivatalos missióval engem meg nem bízott. — Azon nézetek, melyeket én kifejezek, találkoznak a török kormány nézeteivel a nélkül, hogy én meg volnék bizva, hogy az ő nevében beszéljek. Azon közvéleménynek kifolyásai azok, mely Törökországban az események hatása alatt alakult és fejlődött.

És ha az előitéletek eloszlására azt mondom, hogy a törökök semmit sem óhajtanak inkább, mint hogy megvalósítsák a szabadságot, megalapítsák a politikai egyenlőséget és javítsák a kormányzatot komoly reformok által, — missióra van-e nekem szükségem, hogy ezt tegyem? Nem szabad-e nekem azt mondani, hogy ha a törökök győznek e háborúban, a mint már is győztesek, a mint hősiességek és ügyök igazsága folytán megérdemelnék, hogy végkép azok legyenek, — nem használnák fel a győzelmet egyébre, mint csak egy tisztességes béke kötésére és arra, hogy egy új korszakot nyissanak meg azon uralkodó auspiciuma alatt, ki, miután megadta népének a szabadságot, most dicsőséggel árasztja el? Az irtó és hódító háborúra a törökök a végsőig menő védelemmel fognak felelni; egyedüli béke, melyet visszautasítanak, az volna, mely Oroszországot helyzetét stratégiaiilag és politikailag erősebbé tenné Törökországgal szemben s mely annak többé-kevésbé távoli jövőben megnyitná az utat Konstantinápolyba. Ime ez az igazság, és ha én ennek tolmácsává teszem magamat, mindenki biztos lehet a fölül, hogy nem fog találkozni egyetlen egy ot-tomán sem, ki engem ebben meghazudtoljon.

A háború.

Bécsből távirják a „Daily Telegraph”-nak: Az osztrák-német programmban nem volt gondoskodva a török diadal esetéről, következésképp új tervek kelt készíteni. Andrássy gróf két hét-re elment Liechnovszky grófhöz Knittelfeldbe, állítólag vadászni, de vitt magával két titkár és egy gyorsíró, s az egész chifre-osztályt. A vadászathoz erre nincs szükség. Tény, hogy fontos tárgyalások vannak függőben a bécsi és a berlini cabinet közt, hogy mit kell tenni, ha a törökök csakugyan győznek. Az eredményt nem lehet előre tudni. de a bizonyosnak látszik, hogy Németország érdekei fontosabbnak fognak tekinteni, mint Ausztriáéi. Németország közvetlen érdeke, hogy Oroszország érekeire meggyengíttessék s így francia-muszka szövetség lehetetlen legyen. Ausztria ellenkezőleg csak a magyaroktól félve, nem megy a muszkák segítségére. De igen ha-

világ-egyetem e két atoma pályafutását végezé, hogy semmi különös nincs benne, ha élet-ösvényeik eddig még nem érinték egymást.

Az estélyt követő nap reggelén, mint emlékeztetünk, István gróf megparancsolta komornokának: hogy Kovács Kálmán ügyvédet sürgős látogatásra kérje fel, mit a küldött azonnal teljesített is.

A fiatal ügyvéd, a kora reggeli idő dacára szorgalmasan lapozgatott Vármezeynek egy fontos pörében, mely, fájdalom, minden éron elveszendő vala. Rendkívül lehangolt volt, nem a pör miatt, mert hisz az ügyvédek ép úgy bele kell nyugodnia egy pör elvesztésébe, mint az orvosnak, a gyógyíthatatlan beteg halálába. Maga sem tudta volna megmondani, hogy mi baja van. Egyike uralkodott rajta ama sivár, nyomott hangulatoknak, melyek néha meglepik az embert, minden igaz ok nélkül, de azért ellenállhatatlan hatalommal, s a mit a babonás emberek és a költők — a mi végre is egyre megy: mert hiszen minden babonában van egy kis költészet s minden költészetben egy kis babona — gyakran előérzetnek neveznek, és a sors néha igazat ad nekik ebben.

A mint a gróf kívánetáról értesült, utnak indult azonnal, nem kevésbé csodálkozva a váratlan meghívás fölött. Hogyan? közvetlenül egy hajnalig tartó fényes bál után, ily kora reggel ohajt vele érkeezni a gróf, a helyett, hogy ki-pihenné az éjszaka fáradságait? Mit jelent-e ez?

Tudta azt az ügyvéd, hogy a gróf gyakran keverte magát kellemetlen galibákba, a fényűzés

tásosan segítheti a muszkákat, ha nem avatkozik Szerbia dolgába.

A törököknek el kell vesznie; és, miután Oroszország kardja nyílt harcban tehetetlen, ravasz hadviselő által kell a közös ellent legyőzni.

Mondják, hogy a muszkák már nem képesek többé fizetni a szállítási díjt az oláh vasutaknál. A múlt héten 7000 beteg küldetett a Dunától Muszkaországba. A muszka hadsereg egészségi helyzetéről fogva a téli csatározás igen kényes vállalat volna.

Visszavonulási tanács.

Nepokojcsiczki azt tanácsolta, hogy az oroszok őrítsék ki Tirnovát és Gabrovát, mert még az esetben is, ha a törökök Tirnovánál megveretnének, az oroszok még sem lennének képesek újból megkezdeni, illetőleg folytatni a hadjáratot a Balkán tulsó, déli oldalán; ha pedig a törökök foglalnák el Tirnovát, akkor az e ponttól a Sipka-szorosig föllélt orosz csapatok el lennének vágva a főseregtől. Azonban Miklós nagyherceg hiúsága nem engedte, hogy ráálljon ez újabb visszavonulási tanácsra.

Azár ohajtása.

Azár, mint hírlík, azt akarja, hogy a háború még túl beállta előtt véget érjen. Hiszen ha csak a csár akaratán múlna: a békeföltételeket már rég diktálta volna Konstantinápolyból! De hát ehhez a törököknek is van köziük. Egyéb-iránt, lehet, hogy teljesül a csár kívánsága. Ha a törökök egy nagy csatában határozottan megverik a muszkákat, semmi sem állja útját, hogy a háború még a tél beállta előtt véget érjen.

Orosz- és Németország viszonya.

Orosz- és Németország viszonyáról írva, oda nyilatkozik a „Köln. Ztg.”, hogy Németország csak addig támogathatja Oroszországot, míg ez utóbbit megtartja Ausztria-Magyarországnak adott szavát, mert az osztrák-magyar monarchia — a bízhetőleg kikerülő kényszerhelyzetben — közelebb áll Németországhoz, mint Oroszországhoz.

A szerb beavatkozás.

Az orosz főhadiszállásról azt jelentik az angol „Daily News”-nak, hogy a szerbek beavatkozása kétségtelen. — Ugyane lap jelentése szerinta dunai harcztérre utban levő orosz segéd-hadak 180,000 főre mennek.

Ázsziából.

(A „Daily Electr.” sürgőnyei.)

Erzerum, péntek. Izmail pasa lovasasága tegnap összeütközött a kozakkal Yaryarla mellett. Midőn a csapatok előhaladtak, a vidék muszka lakosai elfutottak. A muszkák szüntelenül ágyuzták Gnelah török községet, sok nőt és gyermeket öltek meg. Új segítség érkezett, különösen nagy számú puskák. Trebizondból jövő meteorológiai tudósítások azt mutatják, hogy szokatlanul szigorú s korai tél leend.

s pazar költsékezés miatt; azt is elhitte, hogy vagyoni állása megrendült egy kissé, mert hiszen az nem is lehet másként, de a család valódi helyzetéről még csak távoli fogalommal sem bírt, mert Vármezey az utóbbi időben — mint a bukás-hoz közeledők rendesen — egészen a titkos ügy-nökök és közbenjárók karjába veté magát, gondosan elpalástolva mindent környezete és ismerősei előtt.

Az ügyvéd — jóval megelőzve a közsévényben szenvedő jámbor környéket — sietve haladt föl a palota lépcsőzetén, régig ment a ropant folyosón, a nélkül, hogy bár egyetlen inas-sal találkozott volna. A cselédség az éj fáradságait pihente. (Vannak esetek arra: hogy az alárendeltek békén szenderegnek, míg uraik szeméit messze kerüli az álom!)

Ifjú prokátorunk beleunván a hasztalan várakozásba, találomra benyitott egyik ajtón, keresztül verekedett néhány szobán, melyek még mind a lefolyt estélyről tanuszkodának, elért a táncz-terembe, mely semmivel sem volt derültebb színezetű, mint a báltermek szoktak lenni mulatság után, — és ime: az ifjú egyszerre csak megállott, mintha lábai gyökeret vertek volna.

Csaknem a téli kertnek berendezett terem küszöbén állott. Mint valami álomkép, mosolygott felé a mesterséges kis virány, eleven pázsitjával, himes virágjaival, citrom- és narancs-lombjaival. S hogy a kép teljességéből mi se hiányoz-zék, ott állott előtte az ismeretlen ismerős, a szívek háborgatója, a főváros legszebb és legbüszkébb leánya: Vármezey Adrienne grófnő. Nem, mint a paradicsom mosolygó Évája, ki szerelmes andalgásra csábít az Éden ösvényein, hanem a

Batum, péntek. Tegnap újból csata volt a muszkákkal, kik sok halott s sebesült hátrahagyása után visszavonultak.

Táviratok.

Kattaró, aug. 20. A montenegróiak tegnap éjjel rohamot intéztek Godsethiza farród ellen, miután azt három órán át öt ágyuból lövették: a 150 főnyi őrség rövidellenállás után Niksicba menekült. Mindkét fél csekély veszteségeket szenvedett. — Csirkvicséből mintegy 9000 török, jobbjára rendetlen csapatok, vonulnak Jezera felé, hogy e manőver által Niksicet megszabadítsák ostromlótól. A montenegróiak Jezera és Brjeje közt foglalnak állást, hogy a törököket feltartsák.

Bécs, aug. 21. A „Pol. Corr.”-nak távirják Konstantinápolyból e hó 20-áról: A porta elrendelte, hogy 200,000 második osztályu musztahafz haladéktalanul összpontosítsassék tartalékul Drinápoly és Szafia közt s Bolgárország több pontján. Továbbá elrendelte a szultán egy második tartaléksereg alakítását 60,000 kisázsiai musztahafzból, mely Konstantinápolyban alakul meg, Szerver pasa állása hír szerint rendkívül meg van rendülve.

Konstantinápoly, aug. 21. Azt állítják, hogy a cserkeszek elfoglalták Sipka falut; hivatalos hír azonban eziránt még nem tételtet közöl.

Málta, aug. 21. „Wye”, „Hotspur” és „Aigincourt” angol hajók ide érkeztek s tovább vitorláztak a beszikai öböl felé. Az utóbbi hajó sánccsászóhoz való szárszámokat is vitt magával, melyek egy 400 főből álló muszka csapatnak elégségesek.

Berlini levél.

Berlin, aug. 19-én.

(□) Blücher hercegnek, a hírneves és hő lovasgeneralisnak utódjai nem igen bizonyítják magukat méltóknak a fényes névre. Alig egy pár hó, midőn egyik unokája egy pikáns scandallal moskoltta be nevét, testvére pedig még meg nagyobb szegényt hozott a családra. A porosz hivatalos lapban olvasható a büntető bíróságnak egy rendelete, mely Blücher grófot (a nagyszerű hőnek unokáját) az egész országban körözeti az általa elkövetett sikkasztások és csalások miatt s kézrekerítés esetén íkéri őt a legközelebbi fenytőrszéknek átszolgáltatni illetékes bírósága elé való állítására végett.

Bizony súlydát egy embernek kell lennie, hogy nem állotta mint nagyatyja fényes neve hordozója, ezt elvetemedelt magaviseletével bapiskítani.

Egyébiránt, miként előbbi barátaitól hallom, itt is az az átkozott kártya volna az oka mindennek. Ezek szerint szenvedélyesen játszott volna s nagy összegekért, utóbbi időben folytonos vesztésegy voltak s midőn már másépp nem tudott haragvó Cherub, ki visszatilt a paradicsomból. Ki lesújtó tekintetét lövell az ismeretlen jövővényre, a miért e szentélyig toladodni mert, s szemszögaraiban fölírva látszik e kérdés: „Hogyan? meg mersz állani előttem? nem roskadsz össze tekintetem előtt?”

Ha Kovács Kálmán ügyvéd ur e perczen egyáltalában képes lett volna bármiféle reflexióra, egy bizonyára őnmaga csodálkozott volna leginkább, hogy csakugyan össze nem roskadt a reá lövell tekintet sulya alatt, érezvén magát olyan képen, mint hajdan János evangélista, mikor először táruult föl előtte a „mennyei jeleknek.”

Már harmadszor hangzott fel a világ legnagyobbörűb ajkairól, hogy: „Ki ön, uram, és mit akar?” — míg végre az ifjú meg birta magyarázni: hogy neki úgy tetszik, mintha a Vármezey-család jog-igazgatója volna, s a gróf sürgős hívására bátorzkodott volna a palotában megjelenni.

— Ugy várjon ön, azonnal értesitem atyámat! — hangzott a válasz s a jelenés ellebegott. Kovács Kálmán ügyvéd ur nagyon le lett volna kötelezve annak a könyörületes halandónak, a ki szögül-végre fölvilágosította volna a fölül: hogy miként jutott el a Vármezey István dolgozó-szobájába, miket mondott ott neki a gróf, s mi czézből nyomta a kezébe azt a csomó irományt?

Csak azon vette észre magát, hogy künn csatangolt az utcázom, le és föl czéltalanul; hogy az éjszaki szél szeme közé szórja a havat s legyőzhetetlen hajlamot tanusít felső kabátja kigombolására.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A Brahminok leánya.

Beszély

JNDALI GYULÁTÓL.

IV.

Egy „közönséges ember”.

(Folytatás.)

Igen, ilyen szempontokból fogta fel ez ifjú ember az egész életet, ilyen eszmékkel telve futott és fáradozott a munka különböző ösvényein, vagy pihent meg a fáradság után.

S ha fővárosi egyszerű, de csinos és kényelmes otthonában, szelid szép hűgával együtt beszélgettek a jövő terveiről, aggodalmairól, reményeiről, míg a tisztas agg rokon-nő, az Ella gondviselő-nője, csöndesen kötögetett az egykoru zölde-székben: ez a kis családi kör oly vonzó-nak, oly kibékítőnek tűnt föl, a mozgalmas fővárosi élet közepette, mint egy enyhe kis sziget az oceánon.

Talán nehéz elbinni, és mégis való igaz: hogy hősünk átélt teljes huszonkilencz esztendő, a nélkül, hogy valaha növel komolyabb viszonyba jött volna, vagy hogy csak valamelyikről komolyabban gondolkodott volna is. Egyszerűen: nem ért rá az ilyesmikre. Merő időpazarlásnak

pénzre szert tenni elikkasztotta egy fürdő-városnak pénzkielét, mely fürdő-városnak ő igazgató tanácsosa volt.

A sikasztás után nyom nélkül eltűnt.

— Ma Berlinben nagy ünnepély volt a gravelotte-i város győzedelem emlékére: a kaszárnyák, királyi lakok, középületek lobogókkal lettek díszítve, kora reggel katonazenével föllármázták az egész várost békés álmából. Valami 4 vagy 5 zenekar járta be Berlinnek különféle utcáit.

A „Siegesdenkmal“-hoz sok katona rukkolt ki legfőnyesebb parádjában, hogy mit csináltak itt, azt nem tudom, mert nehezen lehetett kedvem, tanu lenni egy oly ünnepélynek, mely a leggyászosabb emlékeket élesíti föl lelkemben.

— A német császár a babelebergi nyári-palotában tölti idejét, tegnap nagy udvari ebéd volt nála s az osztrák-magyar kitűnőségeket, kiket e pillanatban Berlinben föl lehetett csipni, mind meghívta.

— A plebnai események óta az osztrák barátságot igen nagyra kezdik értékelni, értéke egyszerre nagyon fölszállott. E tárgyról közelébb körülményesen.

— A chinai birodalomból jelenleg két különös küldött idezik itt, czéljuk az Európában, nevezetesen pedig a Berlinben, Párisban, Londonban, továbbá az országok hadseregeiben tartózkodó s tanulmányok és ismeretek szerzése végett ide jött fiatal embereknek miként előhaladásokról maguknak meggyőződést szerezni. Mindkettő kitűnően beszéli az angolt s francziát, s ennél fogva tolmács nélkül érintkeznek az itteni körökkel. Igen szorgalmasan látogatják a muzeumokat, egyszóval mindent a mi Berlinnek nézni valója van. A nyugati civilizációkat tehát, miként látjuk — mindinkább megismerik a kapuk a mennyi birodalomban s ez annál ósmaretebb, mert ők maguk akarják azt importálni. Ha minden évben 60–80 fiatal ember tér vissza hazájába európai műveltséggel, ennek — talán rövid idő múlva is, — meglehet a maga gyümölcse.

Oktober hóitól fogva pedig a chinai birodalomnak rendes követése lesz Berlinben.

— „Semmi sem új a nap alatt.“

De a következő eseményre mégis csak azt hiszem, nem fognak egyhamar cadentiát találni.

A berlini zsebmetszők egy föliratot intéztek a rendőrség elnökéhez, melynek tartalma kivonatossan a következő: Van-e tudomása az elnök urnak arról, hogy rendőri közegek bennünket lépten-nyomon minden ok nélkül insultálnak? így például a sötét-avagy közheyeleken vagy bárhol is nem bocsájtkozhatunk szóba valakivel anélkül, hogy egy rendőr, ha ezt látja, durván hozzánk ne közeléne? s az illetőnek azt ne mondaná: „vigyázzon magára, ez az ember zsebmetsző!“ Nézetünk szerint ez törvényellenes megközelítés s megsértés személyi jogainkunk, ünnepélyesen protestálunk ellene s körjük elnök urat szíveskedjék intézkedni, hogy rendőri közegeink e visszaélései velünk szemben megszüntetessenek, mert ellenkező esetben — legnagyobb sajnálkozásunkra — magunk igyekeznők visszautasítani e merényleteket személyi jogaink ellen. stb. Következnek az aláírások.

Természetesen olyan zsebmetszők ezek, kik már többszörösen büntetve voltak s bűnhődésük után ismét szabadon vannak, a rendőrségnél tehát jól ismert madarak s azért egész bátran s büszkén aláírhatta magát a feliratot X. X. zsebmetsző.

— Az sem mindennapi dolog, hogy a hívők a templomban meg „hurrah“-zák a papnak praedicatióját, pedig így történt az legközelebb egy német városkában. A császárnak nem tudom mi-féle napja volt épen s a pap ez alkalommal beszötte öt praedicatiójába s midőn különféle phrasiskokban kifejezést adott volna annak, mily boldogok a németek a győzelmes és nemeslelkű császárnak ortalma alatt lenni, beszédjét e szavakkal „Unter geliebter und hoehreriger Kaiser soll leben!“ Mire az ájtatos hívők egy háromszoros „hurrah“-ban törtek ki.

Buzogány Áron titkári jelentése a székely-egylet közgyűlésén.

(Folyt. és vége.)

Hosszason foglalkozott a központi választmány a fővárosban egy székely-raktár megalapításával, hol minden piacra viheto cikket kapható legyen állandóan. Két terv készítették, egyik szerint valamely jövedő kereskedő-cég lenne megnyerendő, hogy kereskedésében egy fiók-osztályt nyisson a székely cikkek számára, de ezt a központi választmány több tagja nem tartotta elég biztosítékot nyújtó módnak és ohajtották részvények alapján egy önálló székely-raktár föllállítását. Minthogy pedig ehhez tetemesebb pénzösszeg kivantatik, a központi választmány egyelőre abban állapodott meg, hogy a székelyföldi képviselő urak kerületeikben, ismerőseik között szerezzenek tájékozást maguknak arra nézve, vajon lehetne-e alapítás s mennyiben egy önálló székely-raktár alapítására kibocsátandó részvények elhelyezésére? A raktár ügye most ebben a stadiumban van. Az ősznél tovább azonban nem halasztható a székely-raktárnak egy vagy más módon való föllállítása, mert a központi választmány ez intézménytől nemcsak hasznót vár azokra nézve, a kik kereset-cikkeket képesek állítani, hanem súlyt fektet arra is, hogy hazánk fővárosában, az ipar és ke-

reskedés központján legyen egy nyilvános hely, hol a székely termény-ipar és háziipar-cikkek megismertessenek s idővel versenyezzenek más vidékek productumaival.

A Seps-Szt-Györgyön alapítandó lenki-készítő intézet segélyezésére a múlt évre megzavazott 100 frt, egyesületünk pénztárából kiadatott.

Folyamodtunk az illető miniszter urhoz ingyen postadíj engedélyezéséért, azonban azt csak részben nyertük meg, t. i. csak postadíj-mentes hatóságokkal szembe, de nem egyszersmind a központi s vidéki választmányok közt s az egyleti tagokkal való levelezésre is. A földmívelés-ipar és kereskedelmi miniszter ur azonban a teljes postadíj-mentesség meg nem adhatóságát, mintegy kárpótlásul némi segélyt helyezett ki-látásba.

Tudomására jutván a központi választmány-nak, hogy Cserei Jánosné háromszéki birtokosnő figyelemre méltó muzeum-gyűjteményét Háromszék törvényhatóságának, esetleg S.-Szt.-György vagy K.-Vásárhely városoknak szándékoznak felajánlani egy alapítandó „Székely Muzeum“-számára: lépéseket tettünk ezen gyűjtemény értékének és felajánlás miben állásának bővebb megismerésére s egyszersmind felajánlottuk közjérulásunkat is arra, hogy ezen gyűjtemény által egy székely közmívelődési közintézet alapjait vesszék meg, melylyel majd egy iparmuzeumi osztály is összeköthető lenne. Ez ügyben a tárgyalások nevezet asszonyosság és az említett hatóságok közt még folyamatosan vannak s így tiesszta tényállást most még nem mutathatunk fel.

A „Székely muzeum“-s esetleg ipar muzeum- eszméje mindenesetre olyan, melynek lehető megvalósíthatására egyesületünknek ezután is gondja kell hogy legyen s a szükséghez képest ahhoz erkölcsi és anyagi támogatásával is hozzá kell hogy járuljon.

Gr. Blume biharmegyei nagy birtokos több székely családot kívánt volna kitelepíteni birtokaira; azonban a helyi viszonyok bővebb megismerése után a központi választmány úgy ítélte, hogy a tömeges kitelepítés a kitelepítőkre nézve biztos előnyökkel nem eszközölhető és így e terv annyiban maradt. Továbbá Jurenek Sándor jáskőm-szolnokmegyei birtokos szintén néhány székely családot akart kivinni egy vagy több évre; a tisztába hozott feltételek itt előnyösöknek látszottak; végre nevezett birtokos a tavasz végén kijelentette, hogy maga fog a székelyföldre utazni s az illetőkkel ő maga fog egyezkedni. Az eredményről további tudomásunk nincs.

Ezzel kapcsolatban megemlítenésem tartom, hogy a központi választmány a görögényi kincstári uradalmi igazgatóságot is felkérte, hogy az ottan jelentkező székely munkásokra a favágatás és szállításhoz legyen kiváló figyelemmel.

A bukovinai csángó magyarok közül egy Sepniczki Ádám nevű a csángók betelepítése ügyében most a nyáron Budapestre járván s ott egyesületünk elnökét is megkeresvén, köszönettel fogadta elnökünk azon nyilatkozatát, hogy közérdekű dolgaikban forduljanak bizalommal egyesületünk központi választmányához s biztosan számíthatnak mindenkor támogatásunkra. Úti költségül 10 frtot kapott egyetünk pénztárából.

Egyik fő törekvésünk az volt, hogy a vidéki választmányok megalakuljanak, reméltük is, hogy Háromszéken, Udvarhely-, Maros- és Csikszékben ez már a közgyűlés előtt megtörtént. Ohajtottuk ezt azért, mert tudjuk, egyesületünk működése csak akkor vehet nagyobb lendületet, csak akkor haladhat biztosan és teljes erővel kitűzött czéljai felé, ha itt az anyaföldön a vidéki bizottságok szervezkedve egész buzgóssággal és helyi viszonyok kellő ismeretével segítségére jönnek a központi választmánynak. Azonban reményünk ellenére sem Maros-, sem Csik-, sem Háromszéken nem alakultak meg mostanig a vidéki választmányok, Háromszéken, hol egyesületünknek aránylag legtöbb tagja van, talán azért nem, mert az ottani tervben levő kender, len-kikészítő-fonó-és szövő intézet felállítása igénybe vette ott a társadalmi tér tevékenységét, s ezért ez évben nem akarták megosztani erejüket.

Annál nagyobb örömrünk szolgálat, hogy itt az anya székely székben, közelebből megalakult egyesületünk első-vidéki választmánya, Ugron Gábor, tevékeny tagtársunk elnöklése alatt, és ezáltal egyesületünk legalább egy erős kart nyert, melyre munkásságában támaszkodhatik. Üdvözlőjük a segítségünkre jött erőteljes testületet, melynek minden tagja biztosíték nekünk az elérendő több és több sikerre.

Ugyanez alkalommal mulhatatlan kötelességünknek érezzük a megye főispánjának, Dániel Gábor urnak, úgy Török Albert alispán urnak, valamint Orbán Balázs és Tibád Antal képviselő urnaknak köszönetünket kifejezni, azon haza-fias buzgósságáért, melylyel egyesületünk ügyeit e meggyében előmozdítani eddig is a kezdet nehézségeivel szemben készséggel szíveskedtek. A mi gyara podásunk a titkári, egy-letünkbe az utóbbi közgyűlés óta két alapító és 65 részvényes tag lépett, pénztárunk szintén ily arányban növekedett. Jelenleg az alapító tagok száma 39, a részvényeseké 318. A pénztár állapota ki fog tűnni a pénztárnoki jelentésből, itten elég lesz annyit megemlítenem, hogy az egylet összes vagyonát kézzelfogható, értékpapirokban, és

várándóságban 7688 frt 35 kr-ra ment, de ebből levonva a 2221 frt 29 kr összes eddigi kiadást, mihez hozzá van számítva az a 900 frt is, melylyel értékpapirokat vettünk, ma az egylet tőke és folyó bevételeinek, s a multa nézve bevándó hátráléknak összege 5467 frt 6 kr.

Nagy Sándor, az egyestől volt pénztárnoka elfoglaltsága és gyengélkedése miatt lemondván, pénztárnokká Gidófalvi István tagtársunk választott meg, ki teendői kitűnő buzgóssággal viszi. A titkár mellé jegyzőnek Borosnyai Oszkár tagtársunk kérését fel, ki e megbízást szintén elfogadta.

Egyébaránt a pénztár nézve megnyugtató tudomásul szolgálhat, hogy az részt a számvevő bizottság, részint az elnökség kiküldöttéi által többször megvizsgáltatván, mindig rendben találattott.

A könyvek, s becsesebb iratok biztosságba helyezése végett egy Wertheim-féle vasszekrényt is szereztünk.

Méltózatnak tudni, hogy egyesületünk első évkönyve ez év elején megjelent. A központi választmányt az indította az évkönyvek megindítására, hogy azokban a t. közönség, s különösen az egyesület t. tagjai előtt időnként jelezze az egyesület állapotát, működésének irányát s eredményeit legalább főbb vonásokban, ismertesse a körbe vágó időszerű kérdéseket s ezáltal is alkalmat nyújtson azok több oldalú megvitatására, a helyes nézetek tisztázására. Ohajtjuk, hogy a központi választmány ez intézkedése a t. közgyűlés helyeslését, s a hivatott tagtársak közreműködését megnyerje; mert csak így lehet biztosítva az ezután kiadandó évkönyvek értékesége.

Ezen tárggyal kapcsolatban örömmel jegyzem meg, hogy a székelyföldi lapok, névszerint a „Nemere“, „Udvarhelyi Híradó“ és „Marosvidék“ melegen szolgáltak mindig egyesületünk ügyeiről, s hazafias készséggel támogattak a felmerülő kérdésekben. E lapokat szükségesnek tartotta a központi választmány a maga számára megrendelni, hogy azok után s figyelemmel kíséressen minden székelyföldi mozzanatot. Megrendeltük még a „Bukaresti Híradó“-t, hogy a Romániában élő székely-magyarok dolgait, a mennyire lehet, ez uton is ismerhesstük.

A központi választmány erkölcsi kötelességének tartotta Felek Miklós, a veterán színművésznek s e szék fiának, művészi pályája 25-ik évfordulója ünnepén egyesületünk részéről is egy babérszort tenni homlokára. Ő dícsősgét hozott a székely névre, ezért méltó a babérra.

Egyesületünk egyik tiszteletbeli elnöke dr. Haynald kalocsai érsek is e hó 15-ikén érte meg főpásztori működése 25-ik évfordulóját. Nagyrődemű főpap, hazafi és tudós üdvözlétére az ország minden részeiből sietők közül egyesületünk sem maradhatott el. Nem kételkedünk, hogy a t. közgyűlés érzelmeit is tolmácsoluk, midőn az őszülő, de lélekben nemes, és jöttekben mindig ifjú főpásztorunk, egyesületünk tiszteletbeli elnökének egy üdvözlő iratban, az egyház, haza, tudomány és humanitás javára még hosszu boldog életet kívántunk.

Végre fájdalommal kell megemlékeznem a nagy csapárról, mely egyesületünk másik tiszteletbeli elnökének gróf Mikó Imrénének halálával nem csak minket, nem csak Erdélyt, hanem az egész hazát és nemzetet érte. A dicsőült neve és alakja fényes oszlopként áll előttünk, ismertető s tetteit minden magyar, minden hazafi. A központi választmány bizonyára szent kötelességet teljesített, midőn az elhunyt nemes gróf egyetler grófnyához, öv. Vesszlényi Józsefné Mikó Anna grófnőhöz részvétiratót küldött, s ezen közgyűlésen egy emlék-beszéd tartására Deák Farkas tagtársunkat felkérte.

Szomorúan jelentem Antalffy Károly orsz. képviselő s egyesületünk egyik legbuzgóbb tagjának is váratlan halálát. E nemes férfi övezgye, részvétiratunkra egy 50 frtos alapítványt tett felejtethetetlen férje emlékére, melyet a központi választmány „Antalffy Károly és neje Biró Anna“ nevei alatt külön kezeltetni határozott. Legyenál-dott köztünk emléke!

Mélyen tisztelt közgyűlés! ha megemlítem még, hogy a központi választmány s annak egyes tagjai erkölcsi befolyásukat, felhasználták minden irányban a bárhol felmerülő székely érdekek s székely egyének javára, minek eredménye azonban számokkal nem mutatható ki: nagyjában jeleztem az egyesület körében egy év alatt történt főbb mozzanatokat.

Hogy nem sok az, a mit felmutathatunk: azt mi érezzük legjobban. Mindazonáltal megmondolva, hogy ifjú egyesületünk még mind a szervezkedés s előkészület első szakában van, meg-gondolva, hogy a hazánkra nézve anyagi aggodalommal teljes lefolyt év a társadalmi munkálkodásra legkevésbé sem volt alkalmas, már az a kevés eredmény is bizonyosságot tesz egyesületünk életrevalóságáról s felbátoríthat mindnyájunkat azon reményre, hogy hazafias czéljainkat folyvást szem előtt tartva előre törekvésünkben soha sem lankadva, anyagi és szellemi erőben, tapasztalásokban évről évre gyarapodva: idő folytán kivált ha szerencsésebb körülmények is segítségünkre jőnek, egyesületünk a székely nép mívelődési és közgazdasági viszonyaira lényeges, talán reformáló befolyást fog gyakorolni. Mit szívóbb ohaj-tunk.

Az ezen közgyűlés által tárgyalandók a felolvasandó programmból láthatók.

Ezzel magunkat a t. közgyűlés szíveségébe ajánljuk!!

Udvarhely megye

közköztatási- és közmívelődésügyi állapota.

Irta és a „Székely egylet“-nek 1877. aug. 20-án, Sz.-Udvarhelyen tartott második évi-közgyűlésén olvasta KOZMA FERENCZ.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Midőn az egyesület központi igazgatósága engemet nagyon megtisztelő felhívására ezennel egy igénytelen felolvasással Önök előtt megjelenek: magamhoz és a körülményekhez legméltóbbnak találtam azon megyei közköztatási- és közmívelődésügyi állapotát ecsetelni, a mely szerencsés a „Székely egylet“ második évi közgyűlését a maga kel-belében üdvözölni.

Az egyesületi szellem a közmívelődés fejlettebb fokán szokott jelentkezni — és a kettő egymásra kölcsönös hatást gyakorol. A közmívelődés létre hozza az egyesületet és az egyesület a közmívelődést. Közegeink tehát kölcsönösen tekintettel kell lenniök egymásra, hogy az egymásra hatás természetén, öntudatosan fenntartható és ápolható legyen.

Ez a gondolat vezetett engemet tárgyam megválasztásában — s ha Önöknek is helyeslé-sével találkozom e tekintetben: bátor leszek azon-nal a dologra térni s ismertetni a közköztatási- és közmívelődés azon tényezőit, szerves egyedeit, melyek megyénk területén léteznek.

A közköztatásügyet első sorban a tanítéze-tek képviselvény és fejlesztésén, ezekre kell egy te-kintetet vetnünk. Annakutána vizsgáljunk a közmívelődés egyéb tényezőit, melyek rendesen a tárgyalás egy vagy más alakjában jelent-keznek.

És itt előre megjegyezni kívánom, hogy az iskolákra vonatkozó adataim az illető iskolai elő-járások és tanfelügyelőség által nyújtva, az épen lefolyt iskolai évre vonatkoznak, a többiek pedig az ez időszerinti tényleges állapotokat igye-keznek feltüntetni.

Szépíteni, éppen az úgy és ez összejevetel komoly természeténél fogva, semmit se fogok; sőt az adatokból kiolvasható vagy különben is is-mert hiányokra, bajokra éppen rámutatni szán-dékozom.

I.

A közköztatásügyet megyénk területén a népoktatási tanintézetek és középtanodák kép-viselik.

Elsők közé tartoznak összes elemi nép-is-koláink és a tanítóképződe.

Udvarhely megye 105,349 lélekszáma 3417.68 □ klm. területen, 137 községben van elhelyezkedve. E 137 községben van 19 községi, 133 felekezeti; összesen 152 elemi iskola.

Az iskolák közül nemzetiség szerint 143 magyar, 6 oláh és 3 német tanítvány.

Ha e számoknál, míg újabbak rá nem hal-mozódnak, egy kissé megállunk, azt látjuk, hogy az iskolák száma 15-él mulja felül a községek számát, s mintegy 627 lélekre esik egy iskola. És ez mindenesetre elég kedvező körülmény. Ha bár nem tagadhajtuk, hogy az iskoláknak a nö-pességhez való aránytalan beosztása némileg mé-dosítja itéletünket; mert némely, alig egy pár száz lakóval bíró községben, a felekezetek szerint van 3–4 iskola, míg másol 4–5 annyi la-kóval bíró községben csupán egyetlen iskola lé-tezik.

A számra nézve azonban még mindig elég kedvező maradna így is a helyzet, ha a minő-ség is mindenütt megfelelné a törvény követel-ményeinek. De már ebben a tekintetben, bár ja-vulás majd mindenütt mutatkozik, teljes szigort alkalmazva, az iskoláknak felét azonnal be lehet-ne záratni.

A tanítók és tanítónők létszáma 190, kik közül csak 43 nincs még képesítve. Eszerint több iskola van, melyben 2–3 sőt 4 tanító és mükö-dik, milyen pl. Ujszék, Sz.-Ábrahám, Vargyas, Almás, Zetelaka stb.

A mindennapi tankötelesek létszáma 11802 volt, kik közül tényleg iskolába járt 10447. Az ismétlő iskolai tankötelesek száma 4579, ezekből feljárt ismétlőbe 3042, másféle tanintézetbe 292, összesen 3334.

Azonban a mindennapiakra vonatkozó ke-dvező arányból sokat levon az a körülmény, hogy az iskolába járóknak számítottak egy jelentékeny része a tanóvnek csak egy bizonyos részben járt tényleg iskolába. A helyzet mindazonáltal az 1874/5-ik évről szóló minisiteri jelentés óta tete-mesen javult, mert a míg a szerint a tankötele-sek 79.59 %-ka járt az iskolába, addig a lefolyt évben e % 84.13 %-ra emelkedett, vagy is az ösz-szes mindennapi és ismétlő 16381 tanköteles kö-zül 13781 járt iskolába.

Egy tanítóra esik 72 növendék, a mi ma-gában véve ismét kedvező körülmény. Azonban is-mét csak a papiron esik ily szabályosan, mert a valóban még mindig nagy aránytalanságok mutatkoznak, a mennyiben van tanító 8 és van 120—140 tanítvánnyal.

(Folyt. köv.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Kézdi-Vásárhely, aug. 20.

Folyó hó 19-én adatott elő a „Király há-zasodik“ című udvari vígjáték a nyári szinkör-ben a k.-vásárhelyi közmívelődési egylet színi szakosztálya által második ízben Mátrai ismert művésznök vendégfellépése mellett. Az előadás sokkal jobb, egyöntetűbb és összességében volt az első előadásnál, mintha a vendégművész új jelket kölcsönözött volna a közreműködőknek, egyik mint a másik igyekezett, felfogásban, szavakkal és elő-adásban magát méltóvá tenni arra, hogy egy ily jeles művészszel léphetett a színpadra.

Mátrai „Guidó“ szerepét vitte elő jelesen és művészi előadással, hogy a legnagyobb lelke-sedésre tudta a szép számú mívelt közönséget ra-gadni, mely elismerése jeléül felvonás közt is ki-hívta a jeles művészt. Koszorúkkal és virágok-borítással jutalmazta a művész szíveségét, hogy a tűzoltók javára adta ez áldozatot és anyagi hasz-not, művelőzetet nyújtó szíves fellépéért.

A taps és éljen szólni nem akart mindan jelenete után, annyira elragadta a közönséget ala-kításával, felfogásával és ritka szép előadási orga-numának, szóval, benne a teljes művészt tünette az elragadott közönség.

Pánkósti Anna, Erzsébet anya-királyné, ala-kításával, átgondolt játékaival és helyes felfogás-sal szintén érdemessé tette magát a közönség vi-rágokrértára és éljeire. Ez ifjú urbólgy, ha színi pályára száná magát s a színi képezdebe lép-ne, rövid idő alatt első rangú drámai színésznevé képezhetné magát, oly szép színpadi természet, helyes felfogás, s szavalati jó érzéke mellett.

Mellette szép jelenség volt a színpadon Feil Edéné Baniilla szerepében és Bartha Józsefné a velencei hercegnő szerepében, szép toleittel, hely-es felfogással és kellő átérzéssel adta mindkettő szerepét, a jutalom nem is maradt el, tapsokban és virágcsokrokban.

Bándi Imre, „Lajos király“ szerepében szin-tén jól megállta helyét, s ha sikerülne leküzdeni a beszédbeli gyorsaságot, díszére válna szép szin-padi alakjával bármelyik vidéki társulatnak.

Fanari gróf Jancsó Géza volt, jó felfogás-sal és helyes előzettel, gyönyörködtette tisztelőit. Szép színpadi alak, több tanulmányával sokra vi-hetné szerepkörét.

Nagy Károly „Bosujai“-ban szerepében al-ismerésre méltóságig járt el.

Kis-kopjai Nagy-kopjai Imre szerepében, Dobai Lajos ur végig élénk kedélyben és vidám-ságban tartotta a közönséget, elismerésre méltólag fogta fel szerepét, kevesen túlsúly leszámításával.

Ferencz Lajos „Kont“ szerepében próbálko-zott s az udvari helyzet helyesebb felfogása s a királyné személye iránti több tisztelet kifejezése mellett be is töltötte volna helyét.

„Steinheim“ Bene Albert, Balbó Mihály Jó-zsef volt, mindnyájan méltók a közönség elisma-rására áldozatkészégükért.

Közönség szép számmal, jövedelem 70—80 forint lehetett. — Sok ilyen szép estét közö-n-ségünknek.

Sport.

A kolozsvári idei versenyek alkalmával tar-tandó Reiter-Club akadály verseny (Steeplechase) javított és irányadó feltételei.

Dij: 400 frt az elsőnek, az összes lételek a másodiknak. Tiszteletdíj az első és második lovasnak. Futhatnak bármely országbeli és korn lovak, melyek az egylet tagjainak bonafide tulajdonában vannak, és legalább három hónapig semmi gát- és akadály versenyben 500 frtig nem futottak; a lovasnak egyleti tagnak kell lenni, lovagolni színeken vagy egyenruhában.

Távolság circa 4000 méter (2 és fél mfd), jó vadásztalaj. Az akadályok 1 méter magas és 3 méter széles. Teher 75 klg. 4 évesre 3 klg. kevesebb, telivérre 3 klg. több, belöldi lóra 4, klg. kevesebb.

Lovak, melyek nyilvános pályán akadály-versenyt nem nyertek 3 klg. kevesebb, melyek egy 390 frtos díjt nyertek 2 és fél klg. egy ilyen egész 1500 forintig 5 kilogrammal többe.

Egy 1500 frtnál nagyobb díj nyertese ki van zárva. Tétel 5 frt, fuss vagy fizess. Nevezés szeptember 10-ke, déli 12 óráig bezárlag, lovar-egyleti titkár, Bartha Lajosnál Kolozsvárt, főtér 2. szám.

Kolozsvárt, 1877 augusztus 22-én.

Meghagyásból

Bartha Lajos,
egyleti titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. auguszt. 23.

— A kolozsvári iparműtörténelmi tár-lat érdekében, a székely közgazdasági egyesület, mint lapunk tegnapi számában is közöl, elhatá-rozta egy bizottság kiküldését, melynek az első feladata, hogy minden székely megyében külön bizottságokat alakítson, melyek a Székelyföldnek műtörténelmi kincseit, de különösen ipari czélok-ra alkalmas nyers anyagait a tárlaton képvisel-sék. E bizottság összehívására Hájós János el-nök bizottat meg, ki, — mint Sz.-Udvarhelyről írják nekünk — a gyűlés több tagjával e tárg-

— **A medvék pusztításairól** szó-
reket aligha nem sokan csupán a vadász-
rovására üzött ámitásoknak tekintik, pedig
log korántsem úgy áll. A Székelyföldnek p-
valóságos csapása a sok elszaporodott me-
nem mulik hét, hogy innen onnan ne jönné

gyorsasággal ment Tólmegyeről Tardoskedő gép, midőn a pályaudvarra berobogott, áll nem a helyes vágányra ment. A váltó-felki a tévedést csak az utolsó pillanatban vette re, zavarában azt a hallatlan hibát követte, hogy a váltót akkor állította be, mikor a dony és a tender már az új vágányon voltak, miatt a kocsik hirtelen és hatalmas lökést vettek. A posta-waggon és hat teherkocsi eszalat alatt darabokra zuzartak; 8 kocsi kevésbé megsérült, míg a többi vaggon

Kiindulva azon elvből, miszerint össze-
s egyesülten többen lehet elérni mint szét-
csoltan, alakítottak maguk közt mindenféle
leteket clubbokat;
divatba jöttek a párisi sajtáságos ér-
teket salonnok t. i. tehetős és szellemes
nyom vendégszeretők fogadták házaikban a
nem kitűnősegeit s mivel ily körökben a t
gás kiváló tárgyát a művészet, tudomány

Igy például tegnapelőtt a „Leipziger
richten“-be megjelent egy cikk, melynek
nemű írója polemisál Hermine Löwenstein k
szony ellen, ki előtte való nap egyik n
lapban szintén cikket írt s melyben nagy

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Békésy Károly.

